

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertate” cu adăusele sale „Foaiă Interesantă”, „Tovărășia” și „Bobîrnaci”, — e următorul: pe un an 10 cor.; pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. pe an! Pentru America trei dolari pe an. Pentru România (4 foi) 40 Lei pe an.

Foaiă națională politică.

Apare în fiecare Joi.

Inserțiunile:

1 pag. 60 cor., 1/2 pag. 30 cor., 1/4 pag. 15 cor. etc. — La inserate ce să dau de mai multe ori, să fac reduceri de taxă!

Inserțiunile ca și abonamentele să plătesc înainte.

Manuscripte nu să dau napoi.

E oare bine ce facem?

Popoul român e cunoscut ca un popor tare evlavios, cu frica lui Dzeu. Și bine e că e așa. Căci istoria ne e mărtoră, că prin negrele veacuri prin cari a trecut, dacă el nu s'a perdut, apoi în înția linie sfintei biserici românești care a-i mulțumi acest lucru, că el alipindu-se de biserică, și-a ținut sufletul legat de sufletul ei și s'a mîntuit și el cu ea de vitregia timpurilor.

În această alipire a lui cătră sfînta biserică, mulțumită lui Dzeu, nu a slăbit nici în zilele noastre. Dovadă viuă despre asta ne e faptul, că aproape zilnic cetim prin foi, că ba colo, ba dincolo, e iarăși o sfîntire de biserică, ici una unită, dincolo una gr.-orientală, — dar să țin sfîntirile șir frumos.

E bine și-i frumos că e așa, dar să ne dee frații noștri Români voe să băgăm în același timp de samă și un alt lucru:

În multe din locurile în cari să înalță biserici mărețe, scumpe, strălucite, ca maice ocrotitoare a sufletului poporului, lipsește ce e mai de lipsă pe lîngă aceste maice sfinte: fiica lor, școala! Ba vă putem arăta comune, în cari poporul, care până aci avea și o biserică mai veche și o școală cît de cît lîngă ea, — s'a apucat (așa fiind povățuit) de zidirea unei biserici nouă, foarte mari, scumpe, strălucite, care i-a încordat puterile până peste poate! Iar pe cînd biserică era gata, și comuna binișor îndatorată încă pentru ea, au venit deregătorile țării și au zis: laca școala voastră e în așa stare slabă, că nu vi-o mai putem suferi. Să vă faceți o școală nouă ori s'o renovați pe asta ce să răspundă ceriștelor legii, că de unde nu vi-o închidem!

Și atunci oamenii își ziceau: Am mai face, dar — nu mai putem! Atîta am cheltuit cu biserică, încît de școală mulți ani de zile nu ne-om putea apuca!

Și își perd școala!

Și aici e punctul cu care noi suntem nemulțumiți! Că înțelepciunea altceva cere dela noi: una s'o faci și pe cealaltă să n'o lași! Să zidești casă lui Dzeu, dar alături de ea și altar culturai, școală!

Pentru noi e mai cuminte satul care și-a zidit biserică numai pe jumătate așa pompoasă, dar lîngă ea are și școală potrivită!, decît cel cu biserică ca Mănăstirea dela Argeș, iar lîngă ea facia școlii naționale s'a stîns, altarul culturai române s'a nărui și a lăsat loc școlii streine, care apoi lucrează să bage duhul strein și în biserică și în casele credincioșilor!.. Ba am merge așa de departe cu cererea noastră; încît am zice: Unde altfel nu să poate, faceți-vă, Români, biserici iară de bîrne, de lemn, frumoase, cu ferești luminoase, — că și între zidurile aceloră vă primește Dzeu rugăciunea făcută din suflet curat și din inimă evlavioasă, dar lîngă ea înalțați palat școlii românești, care să vă crească din copii vostri creștini buni și evlavioși pe sama sfintei biserici, — că mai mare folos și mai bună slujbă faceți neamului, decît întors. Din școală bună românească, trece tineretul cu frica lui Dzeu pragul bisericii, dar școala streină îi abate dela biserică ta românească, îi îndrumă spre alte altare, spre alta plaiuri ale vieții, cari numai prielnice nu sunt biserice și neamului nostru!

Că de nu vom face așa, apoi ajunge-vom zile, cînd vom avea biserici mîndre, curat mănăstiri, dar să sunînd goale, ca semn că a lipsit de lîngă ele fiica lor bună: școala confesională!..

Români cari stați în preajmă de a zidi biserică și școală, gîndiți-vă mult și bine asupra celor ce aci vi le-am spus!

UNELE—ALTELE

Alegerea dela Vinț.

Recursul înaintat de oamenii dlui Dr. Iuliu Maniu contra alegerii dela Vinț, — după ce cercetarea la fața locului s'a făcut și s'a încheiat, cum să știe, scoțînd la iveală o groază de volnicii și mișelii de-ale puterii, — să pertractează chiar în zilele astea de Curie. Marți s'a început pertractarea și ea ține vre-o 4 zile. Abia Vinț (17 N v.) de să poate ști hotărîrea Curiei.

Advocatul apărător Dr. Erdeli are cea mai bană nădejde, că alegerea jidanului dela Bălgrad va fi nimicită. E vorbă numai că în ce chip? Că să poate în 2 feluri: Curia să declare deputat de fapt ales pe Dr. Maniu, după ce vederile curate rămase după cercetare, pe el îl scot ales. Dar' asta poate n'o vrea nici cinstita Curie, — ci va nimici alegerea, bîgînd cercul în nouă alegere, dela care ei nădăjduesc să poată de nou învinge pe Români, mai ales că lista de alegeri de pe anul de față, zîta au stricat'o, pe atîta Români i-au lăsat afară și pe atîta de ai lor, cu drept și fără drept, i-au băgat în listă, — încît abia de mai poți birul.

Și mare întrebare e de n'o alege Curia felul acesta al doilea de »hotărîre« în marea luptă dela Vinț.

*

Părerii de prin văzduh de Aurel Vlaicu.

Iubitul nostru compatriot, dl Aurel Vlaicu, a fost rugat de un redactor al unei reviste literare din București, „Flacăra”, să scrie ceva pe sama acelei reviste, anume să descrie dsa ce simte și cum să simte cînd zboară pe acolo prin cele văzduhuri? Și dsa a împlinit rugarea redacției, scriînd un interesant articol despre zbor și, despre cum să simte dsa în vremea zborului. Dăm aci și noi cele scrise de dl Vlaicu. Iată ce spune dsa:

„Mi-se cere să scriu un articol. Nu pot să resping. Cu toate acestea, rog să nu se uite că meșteșugul meu nu e să scriu. Eu știu să zbor. Din pana, ce ca sila mi-se pune azi în mână, eu am făcut aripă de înălțare. Să smulg acum din aripă o pană ca să fabric proză? După cît știu eu, o singură aripă poate produce pene de scris bune: aripă de gliscă. Vedeți la ce păcă-

leli să expune omul nedepins cu stilul.

„Luzea e curioasă să ți cunoască impresiile (părerile ce ți-au rămas)”, — mi-s'a spus. Sunt foarte recunoscător lumii de curiozitatea cu care mă onorează. Mărturisesc însă că aș fi vrut mai mult ca lumea să se intereseze de zborurile mele, decît de scrisul meu, care, desigur, trebuie să fie foarte plicticos. Dar, să nu învinuesc pe nimeni. Și, mai ales să nu uităm că trăim într'o vreme, cînd publicului îi place să petreacă, văzînd căni care vorbesc, oameni cari latră și zburători cari scriu. Priu urmare să scriu.

Ce să spui? Cyrano de Bergerac, care n'a zburat nici-odată, descrie admirabil zborul său între lună și pămînt. Înțelegeți prin urmare, de ce mi-e frică mie că nu voi izbînti să interesez de fel cu descrierea părerilor mele pe cetitori. Trebuie să fi avut norocul de a nu fi zburat nici odată ca să poți descrie frumos un zbor!..

Arată cam ce scrie Cyrano de Bergerac ca întors din fantastica sa călătorie în lună, plin de eter. Eu, zice dl Vlaicu, deși am izbîntit să mă ridic chiar până la o mie de metri cu aparatul meu, mărturisesc că nici-odată nu m'am coborît acoperit de eter, cu ochii plini de praf de stee, pe ghete cu puf de planetă sau pe haine cu păr de cometă. Și nici calea lactee nu mi-a stropit nici-odată bluză cu laptele care-o. pavează (pardosește).

În schimb au încercat de atîtea ori să mă stropescă alții cu noroiul pămîntean al rătății lor. Dar să nu vorbim de năcazuri. Datoria noastră este, să plutim de asupra micimilor omenești. Și-această datorie trebuie să si-o îndeplinească cu atît mai mult zburătorii.

Mănirea lor nu e să plutească?

*

Mai mult mișcat am fost, cînd am zburat pentru înția oară la Bințîlți în Ardeal. Bîriet încă nu trecuse Cananul Mănecei, înția mea mașină era tot din lemn și n'avea motor. Am legat trei cai de ea, trei flăcăi au prins a pocni din bice, și mașina s'a ridicat la vre o 15 metri înălțime, după ce a alergat cîțiva metri pe pămînt.

De atunci, de cîte ori mă sui în mașină, sbîrnăiala motorului mi-aduce aminte de mașina cea fără motor, și dinaitea ochilor, în nemărginirea văzduhului, îmi răsar cei

trei flăcăi chinând și pocnind cu foc din bice.

Bucuria cea mai mare însă am simțit-o când am sburat pentru întâia oară la Cotroceni. Nu m'am ridicat atunci mai sus de 4 metri. Cu toate acestea, nici Alpii nu mi-i închipuiam mai înalți, ca înălțimea la care mă ridicasem eu. Fiindcă 4 metri, erau atunci pentru mine o biruință mare, care îmi dovedea mașina! Sburasem, și asta era lucrul de căpetenie.

Mă ținușem sigur în aer, făcusem mișcări neșovăelnice. Publicul care era de față m'a aplaudat cu însuflețire. Iar eu, după ce m'am coborât eram ca și beat de bucuria fără margini a izbîndei. Incepusem să mă dau peste cap pe cîmp de fericire.

Cei din jurul meu ziceau c'am înnebunit.

Și eram, în adevăr, nebun de însuflețire și mulțumire.

De altfel, este în adevăr de mirat cum omul nu înnebunește când zboară. Mă ridic. Și un gol par'că se face de-odată în toată ființa, — ca și cum m'aș ridica foarte repede pe un ascezor (urcătorul dela casele mari ce duce de jos în rîndurile de sus, lin, nesimțit). Casele, drumurile, plantațiile, prind să a-lerge nebunește în urma mea, să se depărteze din ce în ce, să se micescă, să fie tot mai puțin curate. Până la o sută de metri, am părerea să zbor cu un tren fulger, pe un drum fără șine, peste locuri și oameni. E înălțimea iubită la care (mi place să zbor.

La o sută de metri nemărginirea văzduhului nu mă neliniștește, alergarea nebună a lucrurilor de sub mine îmi dă mereu simțirea amețitoare a iuștii cu care zbor. Dela Cotroceni, când sunt la o sută de metri înălțime, să vede departe în zare... Văd Argeșul (rîu) cum scînteiază ca o panglică de fildeş... Văd drumurile, clădirile orașelor, pădurile cum să rînduiesc, sub înrîurirea iuștii cu care alerg, în linii paralele (ce și merg alături) să văd paralele de sus.

Cînd trec de cincisute de metri, începe să-mi fie urît, Pămîntul nu să mai vede decît ca o uriașă movilă de cenușe sură cu plete albe munții și văile să netezesc. Confrății zburători (ciorile și ceilalți, zburători de acest fel) au perit cu desăvîrșire... Mă simt singur și începe să-mi fie frică... Nu mi-e frică de căderi sau nenorociri. Mă cuprinde teama de taina nemărginirii. Nici-odată omul nu să poate să aibă mai curată simțirea plutirii în necunoscut, în neștiut, decît cînd zboară mai sus de cinci-sute de metri. Jos haos, sus haos. Iar zbrîntăitul de bondar uriaș al motorului, par'că dă un groaznic glas acestui haos.

Am trecut de 800 de metri. Alerg cu o repoziciune foarte mare. Și totuși par'că stau pe loc. În a-sămănare cu nemărginirea văzduhului, iuștea motorului meu pier.

Aș vrea să alerg mai repede. Inceținea asta mă supără. Toate sforțările sunt zadarnice însă. M'am ridicat dincolo de hotarul putințelor omenești. Am intrat în lumea unde omul nu mai însămnează nimic față de nesfîrșitul a tot puternic.

Să mă cobor, dară. Coborirea e mult mai plăcută decît suirea. Până la 50 de metri de-asupra pămîntului, mă cobor fără nici o teamă, cu mâinile strînse pe cîrmă, cu ochii ațîntiți asupra motorului. Dela 50 de metri începe să mă cuprindă frica de a nu coborî destul de ușor. În zbor, spre deosebire de viața de toate zilele, e mai greu de coborît decît de urcat! Cît ar căștiga zborul dacă aplicarea firească a omului de a să coborî și de-a coborî totul, s'ar putea întrebuița bine în folosul dării jos cu mașina.

Și mai ales e greu de a te da jos în timp de furtună. De altfel, cînd aerul e neliniștit, zburătorii să feresc să zboare. Eu totuși am zburat la Brașov pe un timp foarte neprimicios. Bătea un vînt puternic. Aerul era neliniștit ca valurile unei mări infuriate. Mașina era cînd ridicată la înălțimi de sute de metri, cînd coborîta până aproape de pămînt, par'că eram o minge vie cu care o mână uriașă să juca cu plăcere sălbatecă între cer și pămînt! Cînd bate vîntul tare, am simțul, că nici-odată nu vom putea stăpîni aerul.

De aceea, cred că zborul nu va izbuti decît să fie un foarte plăcut sport (lucru de plăcere) pentru vreme frumoasă. Nu va putea nici-odată să ia dezvoltarea pe care au luat-o automobilele sau vapoarele. Și e foarte firesc să fie așa. Ca să zboare, omul trebuie să cucerească regiuni ce nu-i sunt date, cu mijloace ce nu s'înt în puterea lui.

Dela furtul lui Prometeu (zeu păgîn care a furat din cer focul, până atunci necunoscut pămîntenilor), omul n'a îndrăznit încă o încercare atît de primejdioasă. Și pe cît să pare, ca și Prometeu, omul modern va ispăși prin vecinice picurări de sînge această nouă taină furată dumnezeirii".

*

DIN DIETĂ.

Dacă s'a făcut un fel de pace între cetele dela cîrmă și cei dela împotrivire, și acești din urmă lasă acum desbaterea șlobodă asupra bugetului țării pe 1912, — apoi să vezi lucru interesant la patrioții noștri: pe nime nu-l mai doare capu de povara uriașă ce să cere prin noul buget ca să apese pe capul popoarelor! Deputații nu mai merg în dietă de loc!

La începutul săptămîinii de față președintele dietei vre-o 2 zile nu a putut începe ședințele la 10 ore cînd e prescriș, că nu putea aduna nici cu zmiru 40 de deputați (din

413 cîți sunt), și fără macar 40 nu e iertat să se țină ședințe.

A fost silit președintele să dea dojană peste toată dieta, provocînd pe deputați să vie la ședințe dacă au primit deputația, nu numai la 3 luni după plată.

Așa e azi în dietă. Gol, pus-tiu, că nu mai e ceartă, și patrioții aștia ai noștri așa înțeleg că fac parte din partidul „muncii“, că sub „muncă“ pricep cearta. Cînd nu-i ceartă, ei cred că nu este muncă, și — dorm prin cele hotele din Peșta!

*

Adunare la Șimleu.

Săptămîna trecută Mercuri s'a ținut în Șimleu (Sălagiu) o bine reușită adunare populară, la care a luat parte popor mult și inteligența din tot ținutul. Dintre conducătorii naționali au fost de față dnii G. Pop de Băsești, Dr. Lucaciu, Dr. Vaida, Dr. St. C. Pop, vorbind cu toții poporului adunat, precum și dnii Dr. Al. Aciu și Dr. Deleu, doi tineri și vrednici avocați din Șimleu.

Vorbirile lor, tot așa frumoase ca și pe aiurea, au fost sorbite de popor și vorbitorii viu aclamați.

S'a văzut că avem și în Selagiu popor bun, vrednic, — numai să fie cine să-l miște, să-l conducă!

*

Gratulăm „Românului“

Trimitem călduroase felicitări ziarului „Românul“ din Arad, pentru notița plină de spirit și de înțelepciune, de înaltă pricepere critică literară și în toată privința providențială, în care a întîmpinat în numărul seu dela 16 Nov. apariția „Almanahului scriitorilor dela noi“.

Așa mai înțelegem și noi a lucra la edificarea națională, la creșterea de oameni, la îmbărbătarea celor muncitori și buni. Vedem că ziarul „Românul“ își împlineste tot mai sublim chemarea, — întocmai precum o marchează aceasta și profesorul N. Iorga în „Neamul Românesc“ mai nou. (Vezi articolul dlui Iorga în „Tribuna“ No. 240 dela 15 Nov. și cetești cu luare aminte pasagiul de încheere).

Încă ceva despre sporul Românilor în Orăștie.

Înainte cu vre-o lună de zile catechetul elevilor gr.-or. români dela școala de meserii din Orăștie, întîlnind pe servitorul dela acea școală, a fost întrebă de acel servitor:

— Dle catechet, oare ce-i de făcut cu învățăceii gr.-orientali ai d-tale, că pîn'acum s'au înscris la școală aproape 140 și cînd țî-or veni toți la religie, n'avem unde să țî-i îndesăm, că nu încap nici în două sale de prelegere, decum în una?

— Atîța s'au înscris astan?

— Atîța, mă rog.

— D'apoi de ceialalți cîți ai tot la olaltă?

— D'apoi or fi și de-aceia cătră sută, de-a dvoastră două părți și de celelalte religii o parte...

Vorba servitorului școlii s'a plinit: azi avem atîța învățăcei de meserii români în Orăștie, cîți n'au fost decînd e Orăștia!

Diracțiunea acelei școli s'a luat par'că de-un gînd de atîța elevi de o religie, — căci zilele astea ea s'a adresat oficiului parochial gr.-ort. să se îngrijească de al doilea catechet pe sama învățăceilor gr.-or. români, căci ajungînd numărul lor peste 140, nu mai poate fi vorbă de a fi catehizați de un singur om.

Ce interesează marea obște a cetitorilor noștri această poveste? Iaca ce: Ea ne arată o așa înălțare și întărire a Românilor în orașul Orăștie, încît poate fi vesel fiecare Român aflînd despre ea! Căci iacă ce ne spunea zilele astea cel mai bătrîn Român al nostru din oraș, dl Nicolae Trif, primul episcop al bisericii noastre gr.-or. de aici:

„La 1867, dle, cînd am venit eu în Orăștie, nu era în acest oraș nici un singur „inaș“ de român! La 1868, cînd a venit aici ca advocat dl Avram Tincu, dsa a adus mai întîi ceva sămîntă de inăș români, vre-o 4 copii de pe la Sebeș. Acesta a fost începutul... Și azi, uite, ce vă scrie dela școală!..“

Suntem veseli că putem arăta o așa repede înălțare a noastră în acest oraș. E și acesta un semn, că glasul nostru și al altor foi române, care stărue mereu pe lingă poporul nostru, să pornească și pe calea meseriilor și negoțului, — nu sună în pustie. Poporul înțelege bunul îndemn, îl primește, îi urmează, — și dezvoltarea națională să avîntă în chip în-bucurător!

Rămîne acum de o mare și sfîntă datorie a inteligenței române din loc, a celor ce sunt puși a veghia peste dezvoltarea și întărirea noastră în acest oraș: să poarte grijă trează, ca acest mare număr de copii de Român, veniți aci ca învățăcei, să crească așa cum cu toții dorim: alegîndu să de ei nu numai măestri vrednici, ci rămînd ei și în sufletul lor Român, curați, așa ca poporul din care au ieșit!

Pe aiurea și pe la noi.

— Gazetăria la alte popoare, și la noi. —

Nu mai e lucru de taină azi între oamenii înțelegători a vremilor, — că un bun măsurător al gradului de cultură al ori-cărui popor, este starea în care să află folle lui. Popor cu fol multe și mari și avînd zeci de mii de cetitori, — e vădit un popor de cultură. Iar, cel cu fol ce să trec în sute de mii de exemplare, e popor în deplină coacere, popor în floarea bărbăției și a puterii lui.

Privînd din acest punct de vedere lumea din jurul nostru, rămînem așa zicînd cu gura cascătă de

înălțimea la care ni-să arată de de pildă poporul englez, după bogăția și răspîndirea foilor sale!

Zilele acestea s'a publicat o dare de samă despre foile engleze și din aceea reese că:

Ziarul »Times« din Londra apare zilnic în 55.000 exemplare;
 »Mornig Post« 100.000 și
 »Standard« 120.000;
 »Daily News« 300.000;
 »Daily Telegraph« 350.000;
 »Morning Leader« 350.000;
 »Daily Chronicle« 500.000;
 »Daily Express« 700.000;
 »Daily Mail« în 1,200.000 ex!

Ziarul acesta din urmă stă în strînsă legătură cu »Daily Mirror« o ediție a lui »Daily Mail«, care apare în 900.000 exemplare și »Evenings News« ediția de seară a lui »Daily Mail« care apare 250.000 exemplare.

Intemeietorul ziarului »Daily Mail« este capitalistul Harmsworth, care pentru a bate înălțimile ziaristice, e gata de ori ce jertfe materiale. La început își trimetea ziarul prin orașele din împrejurime cu trenuri deosebite, mai tirziu însă, cînd avea să se lupte cu concurența ziarelor din orașele mari comerciale, s'a hotărît, ca să și scoată ziarul său și în capitală și într'un oraș mai mare din provincie. Spre scopul acesta și-a ales orașul Manchester (cu 800.000 locuitori) în depărtare de 4 oare cu acceleratul de Londra. Publicațiile mai însemnate, folietoanele și articlii primi, îi trimetea prin poștă la Manchester, iar celelalte părți, din cuvînt în cuvînt, prin firul telefonic și telegrafic! Astfel »Daily Mail« cel din Manchester, era o copie din cuvînt în cuvînt a celui din Londra, și în modul acesta »ziarul-rege« a învins lupta tuturor celorlalte ziare!

Mai tîrziu și-au deschis filiale prin provincie și alte ziare engleze fără a să putea însă apropia de reușita lui »Daily Mail«, care numai în provincie apare în 200.000 exemplare, așa că dimpreună cu ediția din London, acest ziar apare zilnic în aproape 1 milion și jumătate exemplare!

Starea aceasta a gazetăriei engleze, arată înălțimea de cultură al însuși poporului englez.

Greva unor oameni, de cari avem nevoie.

Să zice că lumea e așa întocmită, că fiecare obiect, fiecare lucru își are un rost oarecare, și chemarea lui în ea. E adevăr acesta, și dacă-l ducem mai departe și căntăm să-l aplicăm la societate la obștea omenească. Dacă ori-ce obiect, lucru, își are dară rostul sau în lume, cu atât mai virtos își are fiecare om rostul sau, în mijlocul obștei în care trăește. De aceea apoi trebuie să ne și stimăm noi oamenii unii pe alții, să nu ne bulim și desprețim ci să ne pri-

vim ca oșteni ai marelui războiu, ce-l ducem omenirea de veacuri pentru train și pentru înaintare, avîndu-și în acel războiu fiecare om locul și rostul sau. Ținînd asta în vedere, e de oștind: omul cu judecata scurtă, care crede, că el e mai de folos pentru marea obște, ca cel din urmă măturător de stradă. Nu prea. Căci măturătorul de stradă îndeplinește un lucru nici pe departe de mai puțin folos omeniei, ca de pildă cutare județ! Judele îngrijește de curățenia moravurilor, osîndește păcate, laudă virtutea și cere să facă dreptă cumpănă faptelor omenești. Iar măturătorul? Nici el nu pare un lucru de prisos, ci un lucru de mare însemnătate. Imbrăcat în costumul lui zdrențuit, vara pe năduf, iar iarna tremurînd de frig, el cutreeră străzile și mătură gunoiul, ca să nu lase să se îngrămădească și să dea naștere la boale de tot soiul, a căror izvor și leagăn mai prielnic e murdăria și cari răsărite odată din murdărie, atacă fără alegere și sănătatea județului, și a negustorului și avocatului și altui fel de oameni ce șed în cancelarii. Și totuș cîtă depărtare e, Doamne, în judecata omenească între prețuirea unui măturător de stradă și a unui jude! Unul e pururi imbrăcat în haine curate, celalalt e vecinic zdrențos, unul e primit în toate casele mari, în saloane și înaintea lui se ridică pălăriile iar celalalt e trecut cu vederea și disprețuit, nici măcar la salutul lui nu să răspunde. Unul are plată de 200 coroane la lună, iar celalalt de 40 coroane.

Noi nu vrem să stricăm, sau să cîntim împotriva acestei ordini de lucruri, pentru că dacă aceasta e așa, desigur își are tilcuirea sa. Judele e om cu școală multă, are învățătură, cu care a cheltuit mult pînă și a agonisit-o, pe cînd măturătorul nu a umbiat după ea, nu a cheltuit pentru ea, s'a lăsat în nădejdea celor două mîni ce le-a dat Dumnezeu. E firesc dară să fie o deosebire între acești doi oameni. Nu e încă firesc, ca unul din acești oameni să fie disprețuit, nesocotit, căci, uite societatea omenească, marea obște, deopotrivă are nevoie și de jude și de măturătorul de stradă!

Ca să înțelegem mai deplin acest adevăr, ne dă privilegiu știrea ce vine din New-York, (America). Cum acolo toată lumea e mai altfel ca pe la noi, chiar și măturătorii de stradă sunt mai luminați ca pe la noi! Că acolo măturătorul are în o mîna mătura, iar după șerpar ori cingătoare foaia sa, din care cetește cît ce are răgaz, — și luminîndu se ei să prețuească pe sine și munca lor mai după vrednicie.

Așa fiind, nu ne mai miră vestea ce-o cetim prin foi, că măturătorii de străzi din Newyork, pentru anumite nemulțumiri cu soarta lor, s'a pus în grevă (nu mai lucrează)! Iar de cîteva zile, de cînd mătura lor nu s'a mai pre-

lins pe străzile asfaltate, 40,000 de tone de gunoiu zace pe străzi, — spune o foaie americană. Peste tot locul e murdărie, așa, că dacă asta mai ține mult să poate ivi vre-o boală, care are să facă groaznice necazuri locuitorilor.

O astfel de întimplare e în stare a deschide ochii tuturor asupra a devărului de mai sus, că: în marea societate omenească fiecare om își are rostul sau și nimenea nu e de prisos, deși judecînd lucrurile ușor, ni se pare că el și munca lui e o nimica toată.

Cu cît mai virtos e adevărat însă acest lucru, cînd e vorba de pildă de pătura domnească a obștei unei țări de pătura țărănească, cea care la noi și de pildă, — e privită foarte de a călare de cătră mulți domnișori cu ochelari pe nas și cu bețișgaș între degete... Privirea de acest fel a lui, nu e dect dovada de — golul din capul lui.

Literatură

Două cărți alese.

Au ieșit de sub tipar și s'au pus în vînzare în editura »Librăriei naționale« S. Bornemisa din Orăștie, două cărți, cari sunt cu adevărat o bucurie literară pentru tot Românul iubitor de cărți alese, de citiri interesante, desfătătoare și folositoare! Cele 2 cărți sunt:

1. »Amintiri«. de Al. Ciura.

»Amintiri« e numirea unui prea frumos volum de nuvele și schițe ieșite din peana măiastră a dlui Alexandru Ciura, — unul din cei mai gingași scriitori dela noi. E un volum de 17 coale de tipar, dîndu-se în el spre cîtire 23 nuvele și schițe, ce să întrec una pe alta în dnoșie, în dragălașie, în a-ți mișca ori înveseli inima. Aproape toate-s din viața dragilor noștri frați Moși, acești minunați fii ai munților Apuseni, prigoniti de nenoroc adeseori, în chip crud. Nicăiri în literatura noastră nu găsim icoane din viața lor noștri Moși, cu bunele și relele fraților, așa de simțit scrise ca în volumul dlui Ciura. Nuvelele acestea formează Nr. 1 din »Biblioteca Scriitorilor dela noi« aranjată de dl O. C. Tăslăuanu, edată de »Librăria Națională« a dlui S. Bornemisa, și să vînd cu cor. 1 60 și 20 fil., porto, fiind foarte ieftine în asemănare cu alte volume de același fel.

2. »Almanahul«.

»Almanahul scriitorilor dela noi« e a doua carte frumoasă scoasă de sub tipar de aceeași Librărie Națională. E acest »Almanah« un volum frumos, care va trezi uimire în marea public cetitor prin cuprinsul sau: El e o galerie frumos aranjată, în care sunt înșirați toți scriitorii dela noi azi în viață, pus fiecare cu chipul lui, cu arătarea cărților ce a scris, și cu o schiță, o poezie, o nuvelă sau altă lucrare a lui trimisă ca contribuție literară pentru »Almanah«. Intorcînd foaie de foaie, îți trec pe dinaintea, în luminoasă panoramă: Andrei Bărsanu, Ioan Agirbiceanu, Oct. Goga, Al. Ciura, George Coșbuc, Stefan Iosif, —

și toți scriitorii noștri zflători aici printre noi ori duși în Țară, și fiecare își spune un vers ales, o schiță draguș, își cîntă sau își vorbește ceva, ce știe mai frumos! E un prețios Album, ce face fala ori-cărei mese de cînturur român! Afară de capitolul scriitorilor, »Almanahul« are:

Cap II: Presa: adevărat înșirarea tuturor foilor și revistelor dela noi din țară, dela cele mai mari pînă la cele mai mici. Fie-căreia îi e fotografat capul și dat aci în chip mic, — urînat de istoria foii, și cine o scriu? Afi aci pe toți scriitorii noștri dela foi.

Iar' Capul III al »Almanahului« e: Calendar pe 1912. — Așa că, cumpărînd prețiosul »Almanah«, ai și un Calendar pentru anul viitor.

Acest prețios »Almanah« să vînde cu 1 cor. 60 fileri și 20 fileri porto. Iar' celor ce iau mai multe li-să dă rabat (scădere de preț).

Stărnim din toată inima, ca fiecare cînturur Român cu prindere cît de cît, să și cumpere aceste două cărți dela »Librăria Națională« din Orăștie, căci numai plăcere va afla de cele ce ie va găsi în ele!

»Calendarul Național« pe 1912

calendarul scos de redacția foilor noastre. E calendarul care duce în casele Românilor chipurile cele mai înălțătoare de suflet: Cînd Mihai Viteazul intră biruitor prin poarta celății dela Alba-Iulia, după ce a cucerit Ardealul, ajungînd el Domn și peste acest colț de țară românesc! Apoi cînd, după asta, a mers de a cucerit și Moldova, ajungînd a fi, pe-o vreme: Domn al tuturor Românilor!

Și alte multe chipuri interesante și plăcute.

Apoi bogat material de ce-tit: povești, nuvele, poezii, glume și povețe bune.

Prețul numai 40 fileri.

Celor ce cumpără mai multe, li-să dau, ca și în anul trecut, mai ieftine, anume:

Celor ce iau pe bani gata dela 15 în sus (cînd li-să trimite în pachete pe poștă) li-să socotește calendarul în numai 11 cr. (22 fil.) avînd însă a-și plăti ei și posta la scoaterea pachetului.

— Cunoscuților (de pildă abonaților pe cari îi aflăm buni plătitori) li-să dau și pe așteptare, avînd a plăti prețul lor după vînzare. Aceia însă îl plătesc cu 13 cr. (26 fil.) exemplarul, și își plătesc și posta. Mai bine e: a trimite banii înainte.

— Fiecare să ceară numai atîtea, cîte știe că poate să și vîndă.

Cel ce cer mai puțin ca 12 exemplare, le plătesc cu cîte 14 cr. (28 fil.), căci la aceștia noi plătim și posta (cîte 5 fileri de fiecare Calendar), fiindcă merg sub legătură deschisă, nu ca pachet de poștă închis, și în forma asta poșta nu primește pachetele neplătite.

Din România.

Sfat tainuit.

O mare foaie grecească „Patris”, află dela un om al său din București, că Dumineca trecută s'ar fi ținut la București un sfat al tuturor ministrilor, sub președinția însuși Regelui Carol, despre trebile mari și zilele grele ce par a să apropia pentru statele Europei, îndeosebi pentru cele din Răsăritul Europei, între cari și România.

Regele, spune ziarul grecesc, ar fi făcut cunoscut sfetnicilor săi, că la primăvară, după toate semnele va izbucni un mare războiu, care va arunca în flacăra Răsăritul Europei (Balcanii) și între astfel de împrejurări România trebuie să-și rânduiască de cu bună vreme lucrurile ca întâmplările grele să nu o găsească nepregătita.

Nu să poate ști intrucit e adevărată întocmai știrea gazetei grecești, căci despre astfel de sfaturi secrete (tainice) nu să prea vorbește și nu să scrie, — semnele neliniștite din lumea mare a conducerii statelor, par însă a te face mai curînd să crezi decît să nu, aceste zvonuri.

Războiul italo-turc...

După luptele din urmă, amîndouă oștirile ocolesc parcă ciocnire nouă și nu să dau pe cîmpul de luptă decît mici încăerări, tocmai ca să se mai audă bubuituri de tun, și că, miroase a praf de pușcă. Italia în tăcere să pregătește de o luptă hotărîtoare, în care să sfarme pentru veci puterea păgînilor în Tripolitania. De-acasă trimite în roiri soldați, cari se adună în lagărul dela Tripolis, de unde vor avea să plece în lăuntru țării. Și planul acesta e serios, cel puțin așa arată unele amănunte. Așa să spune, că în arsenalul dela Neapole ministrul de războiu a dat poruncă sa se facă o mie de lăzi de fer, în cari să se poarte apa prin deșerturile Africe, cari sunt pe întindere uriașă dela Tripolis încolo. Că fața țării Tripolitaniene e cu totul altfel ca a țărilor de pe la noi. Anume: la țărîmul mării pămîntul e roditor și de aceea aci să află orașe și sate, dar apoi mergi cale de 3—4 zile și nu vezi decît o mare de nisip neroditor, apoi iar dai de un ostrov cu verdeață, un ținut care să vede că are izvoare de apă și e roditor: ține cit trei-patru hotare, uneori cit 10—15 comune, apoi iar dai de deșert și de nisip sec și la sute de kilometri iar un ostrov de acela cu verdeață, cu viață, cu oa-

meni și animale, și după el iar pustiu cale de zece poște! Așa-i toată țara Tripolitaniene: trei părți din ea e uscăciune, nisip gol, și abia a patra parte roditoare, și și aceea nu toată la un loc, ci așa risipită cu pete mari de verdeață colo și colo prin uriașul pustiu. Ostrovurile cu verdeață și viață, le numește lumea „oaze”, și de aceea să aude în povestea acestui războiu spunîndu-se că au venit Turcii și Arabii din oaza cutare ba din cealaltă și au atacat pe Italiani colo și colo.

Acum dacă Italianii vreau să cuprindă toată țara, au lucru greu: trebuie să atace pe rînd pe locuitorii din acele oaze (ostrovuri, izvoare locuite) și să-și supună. Dar a merge dela una la alta, e lucru greu, că în drum nu află fîntîni, nu află apă, nu sînt riuri, — și de aceea le trebuie acum lăzi de fer pentru dusul apei pentru oștire!

Și pe cînd Italia să pregătește așa pe tăcute să dea Turciei o lovitură de moarte, în acea parte a împărăției sale, aceasta sîncordă din nou și neliniștește mereu armata italiană.

Bate totodată la ochi, că telegramele chilometrice cari vesteau învingeri strălucite de ale Turcilor, au încetat de-odată! Asta ne face să credem, că veștile despre învingerile Turcilor asupra Italianilor, au fost umflate tare, cu scopul să toarne curaj în armata turcească, cea care să vede pe marginea mormîntului.

Ministrul de războiu italian, așa a și dat de știre în mod oficios, că armata italiană a suferit și ea perderi în luptă, dar în frîngerii mai mari, cum le-au trimbițat Turcii, nu!

— În zilele din urmă vin știri de nouă încăerări între cei doi-dușmani, dar nu mai vin vești de biruințe turcești, ci că Turcii să retrag mereu din preajma Tripolisului. Italianii vor începe, pe semne, prigonirea lor pe oaze, dar nu-'s încă destul de pregătiți pentru aceia cale grea prin deșerturi. Ci vor fi

Atîta din îndepărtata Tripolitania.

Aici acasă, lucrurile au luat o întorsătură care face gînd statelor celor azi pe pace. Italia anume a trimis o puternică flotă de corăbii pe mare aegeică, ca să lovească cetățile de pe coastele izvoarelor stăpînite de Turci!

Vestea aceasta a stîrnit mare neliniște în toate cercurile politice din Europa și lumea și-a arătat nemulțumirea de această faptă a Italiei, care — zic ei — nu va avea altă urmare, decît că va aprinde întreg Balcanul și poate va da naștere la tulburări ori sărire la arme

și între țările din jurul Dunării, iar sfîrșitul unor astfel de încăerări, numai Dumnezeu îl poate vedea!

De aceea, zic diplomații Europei, să fie pe pace Italia și să bată ea pe Turci acolo în Africa, că acolo nu să amestecă nimenea între ei, dar să nu vie să tulbure apele și să încurce ițele războiului și aici în Europa!...

În urma arătării nemulțumirii în acest chip a puterilor europene, mai alaltăieri să veste, că flota italiană a pornit înapoi de pe marea aegeică, dar sigur nu să știe, că pe unde să află. De-ocamdată să pare, că și pe mare și în Tripolitania, lucrul să coace așa în tăcere și 'n taină, ca apoi să izbucnească cu îndoită putere! — Că ce va mai fi, vom aduce vești în numerii viitori.

Vieți ticăloșite.

— Din crimele orașelor. —

De multă vreme n'am cetit să se fi întîmplat așa crime urite una după alta ca în săptămîna trecută. Și și una și alta, venite din sărăcia, mizeria, în care tinjește o mare parte de oameni, poate cea mai mare parte. Asta, firește, nu aduc iertare celor păcătoși, deoarece sărăcia își are izvorul de cele mai multe ori în lene ori în aceea, că oamenii nu știu cruța, sau apoi că cheltnesc mai mult decît li-i puterea. Omul muncitor și cruțător trăește și pe peatra seacă. Nu zicem că face avere, dar poate câștiga atîta, ca să i ajungă pentru sine și familie, și să nu rămîna la bătrînețe pe drumuri. Și asta încă e de ajuns. Dacă cineva ajunge și mai departe, asta nu înșamnă încă, că ajunge și mai bine, căci bogăția ajunsă pe mîca unui cap nesocotit, te poate duce tot atît de iute la prăpăstii și căi rele, ca și sărăcia! Ori și mai repede.

Dar să ne întorcem la povestea crimelor: În București deunăzi într'o dimineață a intrat la o bancă de-acolo, un domn bine îmbrăcat, pe cînd funcționarii încă nu erau în cancelarii, și pe coridoare doar singur servitorul își făcea isprăvurile înbrodit într'un nor de praf. Străinul a scos revolverul și cu un glonț l'a doborît la pămînt, că cutezase să-l întrebe că ce poartă așa de dimineață pe aicea? După cîteva clipe sosl apoi cassarul băncii, căruia oaspele grăbit li ceru cheile dela cassă și fiindcă aceasta nu să grăbi să i-le pună îndată la îndemînă, să încalera cu el la luptă și i trase și lui un glonț! Nu nimeri însă bine și cassarul plin de sînge să repezi pe stradă, iar lumea tăbărl în bancă. Hoțul să chinua să desfacă lada cu parale, iar dacă văzu, că vine atîta lume, își tăie beregata. Asta în București.

În țara noastră, în orasul Pojon, s'a întîmplat o crimă și mai urtă. Patru haimanele, toți băieți de 10—22 de ani, cărora pe semne nu li era dragă munca, au ucis pe o sărmană bătrînă și pe fata acesteia, o fată bătrînă, cari își câștigau pâinea de toate zilele din o trafic mică, în care vindeau tutun, mărci și alte mărunțuri. Cei patru ucigași, dintre cari pe doi inși poliția a pus mîna, vîzîndu-se în pragul iernii, voiau să-și facă cumva rost de parale, și cea mai ușoară cale, pe care credeau, că pot ajunge la ele, au crezut'o pe aceasta. Și-au făcut nebunul plan și au dat de bătrîna cu trafica, în căscioara căreia s'au furișat într'o seară pe cînd cele două femei închiseseră prăvălia, și voiau să se ducă la hodină. Să zăvorliseră deja ușile și femeile cu oțiva crețari în mîni, pornise să iasă prin ușa din dărăt, ca să meargă la locuința, pe care o aveau deasupra prăvăliei, cînd cei patru ucigași ascunși în cămăruța prin care erau să iasă, le apucară de gît, le astupară gurile și punînd mîna pe parale, o tuliră la fugă. Dimineața pe femei li-au găsit reci...

În amîndouă cazurile ucigașii sînt oameni fără căpătîiu și fără Dumnezeu, vagabonzi cărora li-i urt lucrul ai n'au curajul muncii cinstite și drepte!

NOUȚĂȚI

Concertul dat de „Reuniunea română de cîntări dela Orăștie” Sîmbăta trecută în noua sală a hotelului »Central», a fost un fericit privilegiu de a vedea adunată la un loc întregă societatea românească din Orăștie, și o bună parte a celei din jur — gustînd plină de mulțumire sufletescă și de mîndrie românească, producția superioară a unui nou Concert dat de Reuniunea noastră de cîntări, care are la istoricul ei încă multe Concerte reușite, de care poate fi mîndră.

Românul cînd intră în casă nouă, intră aducînd înții lui Dzeu o rugăciune de mulțumită că i a ajutat să-și zidească casa cea nouă și totodată să-l roage ca să-i ajute s'o stăpînească în pace. Reuniunea noastră românească de cîntări a fost de sigur călăuzită de acest simțămînt bun creștinesc al Romînilor, cînd în fruntea programului său a pus un „Imn religios”, de A. Bena, o frumoasă melodie evlavioasă, un cîntec de rugăciune mișcător, plăcut sufletului, și executat de cor cu fineță și cu simțămînt. Așa că cel dintîi glas ce s'a rostit sărbătorește în noua sală a hotelului Central (casele »Ardele neie») a fost o ridicare a cuvîntului a cîntecului, a privirii și a inimilor spre Dumnezeu.

De o fericită întocmire a programului ne a dat apoi dovadă punctul ce a urmat îndată după imnul religios: întorcîndu-și privirea dela Dzeu, glasul corului, s'a îndreptit

spre *talpa* neamului nostru românesc: spre maeștri și plugari, spre acești buni frați ai noștri, pe cari n'ar trebui să scăpăm nici un prilegiu a-i ridica spre noi, a-i îmbrățișa și a-i ținea aproape de noi! Lor li s'a adresat cîntecul al doilea din program, cîntîndu-se marile cîntec „Maeștri și plugari“, în care să slăvește rostul și rolul bun al acestor frați ai noștri în viața neamului, și prin cuvintele alese ale versurilor, cărturarul român îmbrățișează la peptul său pe maeștri și pe plugari, contopindu-se oarecum cu ei într'un trup și într'un suflet: în trupul și sufletul națiunii! Această compoziție de e frumoasă ca cuvinte, — e doar scrisă de Andrei Bărsanu! — e măreață și impunătoare ca melodie, și mai ales așa cum corul Reuniunii noastre a cîntat-o: întregindu-se cu un puternic cor de țărani și acompaniat de măiastra orchestră militară din loc, — era o fericire s'o ascuți! Ea face să crească sufletul în fiecare Român și să-l umplă de rugăciunea zisă în taină, că: Dă, Doamne, așa să fim totdeauna, una!, cum acest mîndru cîntec ne îndeamnă! De-a fost corul la culme în executare, nu mai puțin acurată și măiastră a fost orchestra militară, care a acompaniat plin de artă și puternic.

Tot corul mărit cu corul țărănesc a mai cîntat »Coasa« de Vidu, iar celelalte puncte de cor: »Nu-i dreptate«, »Luminița«, »Serenada«, »Pentru mîndra mea Ileană«, le-a cîntat corul Reuniunii, spre cea mai mare mulțumire a publicului, fiind viu răsplătit cu puternice aplauze.

Dș. Maria Vasilca a cîntat o frumoasă doină »Vino bade iar acesă« și o romanță »Firicel de iarbă neagră«, acompaniată la pian de dșoara Eugenia Branga, încîntînd publicul cu vocea dsale dulce și puternică de sopran. Ambe dșoarele au primit câte-un buchet de flori.

Orchestra militară a executat apoi singură o frumoasă »Ouvertură națională« de A. Bena, cu artă mare.

Di Nicolau Dămian a cîntat, solo bas, doina »Solomone Căpitane« și balada »Prințul Eugen Viteazul« încîntînd de nou publicul prin puternica și plăcuta dsale voce de bas. A fost răsplătit cu multe aplauze.

Mîreață încheiere s'a făcut Concertului prin cîntarea minunatei »Hora« de G. Dima, cu orchestră militară! Această piesă n'are lipsă de aprecieri, ea e un triumf al concertelor unde să poate preda cu succesul pe care l'a avut și la noi la Orăștie. Potop de aplauze a operit corul de încheiere.

Dacă noi toți ne bucurăm de reușita aceasta frumoasă a concertului, apoi mai mult ca noi toți cuvinte are de a fi mîndru și fericit dirigentul corului di Ioan Branga, a cărui muncă de multe luni de zile, a primit azi o încununare strălucită și împlină recunoștința de obște.

Faptul că să dădea înțila producție în sala cea nouă a »Centrului«, a atras și multă lume streină, așa că sala a fost arhi-plină. Am văzut și oaspeți dela Alba-Iulia, Hunedoara, Hațeg, Deva și aiurea.

Poporul nostru din loc încă a luat parte în număr frumos și a fost pentru noi o bucurie a-l vedea în număr mare la acest concert, cum dorim să fim împreună la toate cele viitoare și la orice producții românești!

Marea reușită a Concertului o arată și încassarea ce a avut: s'au încassat vre-o 950 cor., sumă ca și care numai la concertul vestitului Baritonist Dimitrie Popovici, venit la noi cu maestrul Dima, s'a mai adunat aici.

Brava noastră Reuniune să ne dea de aci încolo cel puțin de 2-ori pe an astfel de fericite producții.

Așa dorim cu toții.

„Sînt mîndru că-s Român.“

Am primit și pentru numărul de față dela colaboratorul nostru Horla, un al treilea articol ca cei doi puși în fruntea numerilor trecuți, — dar am amănat publicarea lui pe numărul viitor, căci în săptămîna de față cetitorii au un material de același fel, întăritor de suflet românesc, în fruntea »Foil Interesante«.

O preumblare aeriană a dlui Aurel Vlaicu. Ziarele din București scriu, că compatriotul nostru di inginer Aurel Vlaicu, a făcut Simbăta trecută după prînz o plimbare cu aeroplanul (mașina de zburat) dela București în spre Oitenița. Dsa a plecat din București la orele 3 d. a. și s'a pogorit după 40 minute în comuna Stancea, la 18 km. în dreapta Oiteniței. Depărtarea între București și Stancea pe valea Dimboviței, este de vre-o 65 km. astfel că iuțeața atînsă de mașină este de peste 85 km. pe oră.

La Stancea inginerul Vlaicu a fost întîmpinat de tot satul, care să adunase în juul mașinei sale. Preotul, dascălul și un soldat, cari să aflau acolo, l'au ajutat apoi să-și pue motorul în mișcare. Inginerul Vlaicu s'a întors în București la ora 5 și 15 minute. Necunoscînd destul de bine drumul, Vlaicu a luat drumul greșit și din pricina ceței, n'a putut să revie în drumul cel mai potrivit. Cu toate acestea după un ocol în jurul Bucureștilor a regăsit cîmpul dela Cotroceni unde s'a pogorit.

Două automobile, în cari să aflau di Octavian Goga cu doamna și di Ciofleo și di Al. Vlahuță cu doamna, au urmărit pe zburător, dar i au perdut urma din pricina repeziciunii cu care zbură și a drumului greșit pe unde apucase.

Călătoria aceasta de plăcere, făcută în împrejurări așa de prietnice, a costat 30 litri de benzină, adică 6 lei, ceea ce ar putea să însemneze, că zborul făcut în împrejurări bune, ar fi și mai ieftin decît călătoria cu alte mijloace.

Nr. 3 din „Cosinzeana“ frumoasa foaie literară pentru familie, a ieșit de sub tipar și s'a trimis deja abonaților. E un număr bogat în material de citit și în chipuri interesante: în această număr aduce chipul lui Mihail Eminescu, poetul dulce căruia i-s'a ridicat decurînd statue la Galați, — apoi vederea unui soldat italian, „bersagher“, cei mai viteji soldați din armata italiană, chipul preoților Turci, cari cutreeră Tripolitanla, sub steaguri răscolind poporul (acest chip îl aduce și „Foaia Interesantă“ după Cosinzeana) și altele. Apoi poezii frumoase și nuvele, glume, felurimi. — Recomandăm tuturor cetitorilor buni să-și aboneze această foaie de familie. Pe lunile acestea din urmă ale anului să dă, de probă, cu numai 1 cor.

Nou avocat în Orăștie. Di Dr Sever de Orbonaș vestește că și-a deschis cancelaria advocațională în Orăștie (str. poștei vechi, casele dlui Dr. Mihu). Nădăjdum să avem în noul avocat un spriginitor al tuturor mișcărilor și lucrărilor noastre românești din Orăștie. Cu di Orbonaș s'a ajuns la numărul de 13 advocați în orașelul nostru, — dintre cari 7 Români.

Ucigașii lui Achim — de nou în fața judecării. E cunoscut felul sălbatec în care cei doi frați Zsilinsky, au intrat în casa deputatului țărănesc Achim Andraș dela Ciaba, și l'au împușcat în chip ordinar în odaia lui de dormit pe cînd acela nu era încă nici îmbrăcat! Numai pentru că el zbciața fără îndurare pe domni nesocotitori ai poporului, printre care groful Zsilinsky era din cei mai mari!

Duși înainte tribunalului din Giula, acolo tribunalul i a aflat „nevinoși“ (?) pe vitejii ucigași și i-a trimis acasă, liberi, ca pe niște oameni de tot de treabă! Nici o zi pedeapsă că au intrat în casa omului, dimineața până nici nu era îmbrăcat și după un scurt schimb de vorbe: puf, puf și jos cu ei!

Judecata a fost, bine înțeles, apelată la Curie și Curia și-a adus zilele astea judecata sa, care să deosebește zdravăn de cea din Giula. Anume Curia a nimicit de tot judecata tribunalului din Giula și a rînduit luarea de nou a lucrului naintei!

În urma acestei hotărîri, procuratura dela Giula dă zilele astea poruncă pentru arestarea de nou a celor doi frați ucigași și ținerea lor în închisoare până la o nouă judecare.

Fuga studentului care a ucis pe contele Pototzki. Cetitorii noștri își mai aduc aminte de numele acesta, pe care-l purtase odinioară guvernul Galitiei. Om crud, cum era mîndrul Polon, ferecase parcă în fer naționalitatea soră, pe Ruteni, prin asprimea sa, înclt aceia abia mai puteau sufla sub mîna lui. Domnia lui dase naștere la multă nemulțumire și studentul universitar:

Miroslav Sicinski într'o bună zi trimise pe cealaltă lume pe guvernorul neomenos, mergînd la el în o vizită și atunci împușcîndu-l, scăpîndu-și astfel neamul de un om, care amenința a-l sugruma cu desăvîrșire. A fost prins și oșindit la moarte prin streang, dar Maestatea Sa luînd în socoteală, că a fost un omor politic, nu pornit din dor de răpire, a șters pedeapsa aceasta, schimbîndu-o în temniță pe 20 de ani. Așa a ajuns apoi studentul Miroslav Sicinski în temnița din Stanislau, unde tot mai avea privilegiu a vorbi din cînd în cînd cu prietini săi de odinioară și cu mamă-sa, care să mutase în orașul acesta și închiriasse locuință în apropierea temnițelor, ca să-și mai poată vedea cît de des băiatul. Nu mai puțin dragoste arătau tinărului Sicinski Ruteni și Slavii de pretutindenea, cari priveau în tinărul ucigaș un erou național. Și cîntau să-i facă viața cît mai de suferit. Prietini îl cercetau adesea, iar' ceialalți întemnițați Ruteni și chiar păzitorii temniței, să purtau față de el cu multă cruțare ca cu un om ce n'a ajuns acolo pentru fapte ordinare, ca furt, înșelăciune ori altă crimă, ci dus de inima sa, care nu mai putea suferi asprimea cu care să purta ocîrmuitorul țării, cu poporul său rutean.

Așa fiind el privit de către frații săi, nu e mirare ca s'a pus la cale un plan, ca să-l scape din temniță. Și asta a reușit la sfîrșitul săptămînei trecute, cînd odăița de rob a lui Sicinski a fost găsită goală, iar' întemnițatul zburase ca o pasere din colivie... Toate alergările și căntările pe urma lui, au fost zădarnice și, după semne, Miroslav Sicinski a luat cu automobilul drumul spre Ungaria, ori spre România, de unde apoi va pleca în America, sau în Elveția.

După cît s'a aflat, fuga ucigașului au ușurat-o înșiși paznicii temniței mai toți Ruteni, dintre cari vre-o doi sunt greu învinșiți, că ar fi părtași la fugă. Aceștia au și fost arestați și puși sub pază. Deocamdată fugarul nu i-s'au dat de urmă.

Bombe la o alegere. Să vestește din Rio de Janeiro, că în orașul de provincie Recife de Pernambuco, la alegerile orașenești un om necunoscut a aruncat cîteva bombe în mulțimea ce era adunată la alegere, și în urma exploziei (aprinderii și spargerii) treizeci și trei da oameni și-au perdut viața, iar vre-o sută au fost rău răniți. Politia a pus mîna pe o mulțime de bănuți, dar pe răufăcător încă nu l-a putut prinde. Să bănuște că e fapta unui dușman al partidului, care era mai tare și a cărui oameni erau adunați în ceată mare la un loc.

„De-a răsbolul“... Copiii au obiceiul a să juca jocuri de felul acesta, „de-a războiul“, și nu arare.

ori să întâmplă, că împărțiți în două tabere, una să păruască de-a binele pe cealaltă. Acum de când a izbucnit războiul din Tripolitania în orașul Neapole (Italia), jocul acesta îl aranjează și lazaroni, adică vagabonzii și pișcherii fără de vatră din oraș. S'au împărțit cu toții în două tabere, unii Turci, alții Italiani, și când să 'ntîlnesc pe străzi, să înceară. Deunăzi din jocul acesta s'a făcut adevărată bătaie. Intro stradă îngustă din oraș s'au întîlnit două cete de lazaroni vagabonzi, și s'au încăerat la luptă. Înarmați cu ce aveau, unii chiar cu puști, alții cu cuțite, au început a face din joc luptă cum să cade, și pe câmpul de luptă, pe care o sfișise numai poliția, au rămas ctiva „Turci” cu capetele sparte și plini de sînge.

*

„Calendarul Național” fiind cerut în măsură mare, să trimită de administrația foilor noastre pe rînd: anume întii celor ce au trimis banii înainte, și apoi celor ce îl cer spre a-l vinde întii și apoi a trimită banii. Fiind cererile mari și ajutoarele noastre puține, rugăm nișel răgaz, că în cîteva zile vor avea Calendarele, toți cîți au trimis după ele. Dar pe rînd și întii merge celor ce au trimis deja banii.

*

Dela „Reuniunea meseriașilor din Orăștie”. Să vestește că Ședința literară să va ținea Duminică în 19 Nov. n. c., la oare să invită toți binevoitorii „Reuniunii”. În decursul lunii s'au înscris de membrii noi, dnii: Aurel Pascu și Ioan Inișca, comercianți în Orăștie.

*

Adunare porală socialistă la Orăștie, — aranjează secția română a partidului socialist din Orăștie, Duminică în 19 Nov., în piață, — avînd a să vorbi celor adunați despre reforma militară vot universal cauza scumpirii traului, pressa, și organizarea. — Vom aduce știre despre mersul adunării.

*

— Dr. Stieler, profesorul cu mare nume din capitală, scrie: În toate cazurile cînd am lipsă de purgativ sărat, liniștit, sigur, cruțător de stomac, de ani de zile aplic numai apa amară *Francisc Iosif* naturală.” (208) 18-30

Cununie. Dșoara Floarea Blaj și dl Ioan Dregici sergentmajor c. și r., vestesc cununiei lor, ce să va celebra Duminică, în 19 Nov. n. în biserica gr. ort. din Nazna.

*

— Obligațiile-lozuri puse în vînzare de banca cu bun renume „Üstrenda-Banca” (bancă cehă), le recomandă suplimentul alăturat la numărul de față al foii, precum și cel acles la numărul trecut. Atragem luarea aminte asupra lor.

*

Medic nou în Sibiu Dl Dr. Alexandru Dobrescu, medic universal și specialist în *dentistica* după o praxă îndelungată la clinicele din străinătate, s'a stabilit în

Sibiu, Piața Mare. Nr. 11 (îngă Muzeul Brukenthal).

În laboratorul său de *dentistica* îndeplinește tot felul de operații dentistice după metodele cele mai nouă (anesteză locală, etc). (367) 2-2

Mulțămită publică

Cu ocaziunea aranjării petrecerii din Drăguș, ținută în 10 Septembrie au binevoit a suprasolvi următor, stimați Domni: S. Făgărășan preot, Drăguș: 10 cor., I. Căndea protopopi Avrig: 5 cor., I. Banciu preot, Vitea de sus, 4 cor., M. Nicoară, preot, Rucăr 3 cor., G. Jurcovan preot Drăguș 2 cor., D. David preot, Scoreiu 2 cor., Z. Pop preot, Beșimbac 2 cor., H. Făgărășan v. not., Drăguș 2 cor., N. Tuțurea inv., Becluan 2 cor., H. Borzea contabil Viștea Inf. 2 cor., N. Spârchez, inv. Zărnești 2 cor., N. Nicoară, not. Calbor 2 cor., N. Bozdog econom Calbor 2 cor., N. Netoțian inv. Beșimbac 1. 40 cor. I. Muntean mech. Sibiu 1. cor., I. Sofonea econom, Drăguș 1, cor., M. Adamovici inv, Sămbăta de sus 1 cor., și C. Vulc inv, Scoreiu 0. 40 cor.

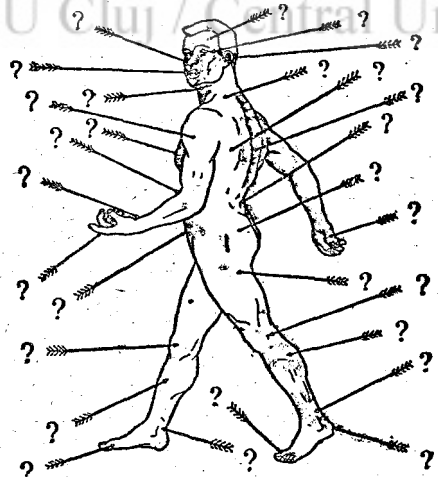
Pentru ce li, se aduce st. Domn și pe aceasta cale mulțămită.

Draguș, în 13 Noiembrie 1911 n (375 1-1) *Comitetul Aranjator*

Te sagatează?

(346) (Al dureri?) 3-28

I. Fluidul Elza alui Feller.

e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, încetează durerile repede și sigur, vindecă: reumă (spurc), slăbicie de nervi, junghiuri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți, de spate, amorțea, durere de ochi, migrenă și multe neomenite aci! Fluidul Elza al lui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de pept și gît și morburii din curent ori răceală, adevărat e numai dacă pe sticlă este numele „Feller”, 12 sticle mici sau 6 mari ori 2 speciale, K 5 franco. **IX.** Vestim apoi, că lumea folosește cu efect distins și sigur Pîlulele-Rebarbara de mînat alui Feller, contra durerilor de stomac, zgîrciuri, lipsă de poftă, arsuri de fier, greață, amețală, rigăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. 6 cutii franco cu 4 coroane. — Să ne ferim însă de imitațiuni și să adresăm acurat așa.

Eugen V. Feller, apotecar. Stubica, Centrala 119 (comit. Zagrab).

MULȚĂMITĂ PUBLIĂ.

Pentru biserica din Homorod-suseni, tractul prot. Gecagu, a colectat Vasilie Igna dela evlavioșii creștini aștători în America, următoarele daruri: Vasilie Igna, din Homorod, 4 dolari, Ioan Barb din Homorod, 1 dolar, Iacob Epure, 2 dolari, Ioan Turșan, 1 dolar, ambii din Zagra, Telente Zob Măgoja, Grigore Pop, Zagra, Ioan Varanti, Berekszó, cîte 1 dolar, Mihaila Salva,

Bistrița, 2 dolari, Maria Căstăien, din Orăștie, Alex. Sînelie, Zagra, Ioan Laslo, Cetea, Petru Jurj, Perifaiu, Roman Vesa și Roman Grigore, din Vidra, Grigore Buzură, Solnoc, Petru Cătoi, Ioan și Romulus Dășoara, Merișan Grigore, fiecare cîte 50 cenți. Ioan Bobol, Anchidin Dudău, Zagra, Grigore Telișan, Ioan Fărcaș, Nicolae Hăiduc, Vidra, Iosif Belei, Galie Gavriș, Ioan Iestinie, Procopie Bucelea, Vasilie Rața, Vasile Stoica, Ioan Gyrgy, Mercea Ilie, Anuța Alexe, Firoana Crișao, Grigore Ravs, Vasilie Ilieș, Bulgaria, Székely Andás, Beszterceze, Andris Andreiu și Simion Oancea, din Dășoara, Flore Mureșan din Mocod, Ilie Iosif, Hirepla, Ioan Ancătău, Al Csil, fiecare cîte 25 cenți. Sfeche Gavril, 20 cenți, Iacob Murășan, Kovács M. hály, cîte 15 cenți și Petru Bornut 10 cenți.

În numele poporului ortodox din Homorod-suseni, vin a mulțami și pe această cale tuturor donatorilor pentru ajutorul dat sfintei noastre biserici.

Ioan Găzdău, paroch.

(361) 1-1

Casă cu local de crîșmă și de închiriat.

Le vînd ori le dau în arîndă. Casele să află în Orăștie, Drumul țării, Nr. 59 și e și azi în ele crîșmă. De toate să află 12 încăperi, parte pentru locuință, parte pentru crîșmă și boltă, cugne, et., 3 pivniți, grajd, curte mare. Pentru informații mai deaproape a să adresa la:

Miga Matei, crîșmar, Orăștie, Drumul țării 59.

(366) 2-3

„AJUTORUL”

SOC. PE ACȚII FILIALA MEDIAS

P. T.

Aducem la cunoștința Onorabilului public, că „Ajutorul”, societate pe acții din Șeica-mare a deschis cu începutul lunii Noemvrie a. c. *filială în Mediaș*, care să ocupă cu tot felul de afaceri de bancă.

În special:

1. Primește depuneri spre fructificare, după care plătește interese:

dela Coroane	1-500	5%
» »	500-1000	5 1/2%
» »	1000 în sus	6%

fără nici o detragere, solvind și darea după interese.

2. Acoardă împrumuturi: pe obligațiuni cu caventi, pe cambii, lombard, hipotecă, cu int. 7-8%.

Filiala „Ajutorul” din Mediaș își are localul în vila G. Morscher din piața mică.

Rugăm pe cei interesați, ca în afacerile de bancă ce vor avea să se adreseze cu toată încrederea, asigurîndu-i de serviciu prompt și culant.

Mediaș Nov. 1911.

„Ajutorul” societate pe acții în Mediaș.

(365) 2-10

Abonați

„Libertatea”

pe Octob. Nov. și Decembre ca foi de probă!

Numai 1 cor.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător dela școala confesională rom. gr. or. din Coșteiu mare, protopresbiteratul Belintului, să escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Libertatea”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1). Locuință frumoasă în edificiul școlai cu 2 chilii, culină, cămară și clădiri economice, precum și uzufructul grădinei școlare. Dările cad în sarcina învățătorului.
- 2) Salar fundamental solvit de comuna bisericască 802 cor.
- 3). Întregirea salariului fundamental dela stat 198 cor.
- 4). Quirulanalele prescrise de lege.
- 5). Pentru conferință 20 cor.
- 6). Scripturist. a coroane.
- 7). Dela înmormîntări cîte 1 cor.
8. De curățitul și încălzitul saiei de învățămînt să îngrij. comuna bisericască.

Alesul va avea să provadă cantonatul în și afară de biserică și să împlinească funcțiile ce vor obveni în parohie. Va avea să instrueze elevii în cîntările bisericăști, să-i conducă la biserică în dumineci și sărbători și să țină cu ei răspunsurile liturgice etc. Să conducă școala de repetiție.

Cei-ce pot dovedi că știu conduce cor vocal, ce-i cu 4 clase medii și ce-i cu calcul general distins sunt preferiți. Petițiile concursuale instruite conform legilor în vigoare să aștern comitetului parochial din Coșteiu mare (com. Caras-Severin u. p. Szaparyfalva) pe calea oficiului protopresbiteral din Belint (Temes megye). Reflectanții sunt poțiți a să prezenta într'o duminică sau sărbătoare în biserică spre aș arăta dexteritatea în cîntare și tipic.

(364) 2-3 *Comitetul parochial.*

PICĂTURI de stomac a lui BRÁDY

provăzute cu marca Vergurei Maria de Mariazell, numite de Popor Picături de stomac de Mariazell de 30 de ani așa s'au vîndut, că s'indispensabile la casă. Picăturile acestea contra stricării de stomac, arderii de rină, infundării, durerii de cap, vomării, coliciei, anemie, etc., au efect nelintrecut!

Să află în toate farmaciile, 0 sticlă mare Cor. 1.00, sticlă mică 50 fl. 6 sticle Cor. 5.-40 3 sticle mari Cor. 4.-80. După trimiterea banilor înainte le trimite franco (354) 2-11

K Brády farmacist la „Regele maghiar” Wien

I. Fleischmarkt 2, Depot 5.

Fiiți atenți la marea chipul Vergurei Maria de Mariazell. parhetarea în roșu, și în alătură ce să vede pe chipul alăturat.

MATEI WEINER

prăvălie de modă.

Budapesta, VI. Str. Andrassy 3.

Mare senzație au produs în țară prăvăliile și gustul din prăvălia mea de modă. Mi-am asortat magazinul cu cele mai variate stoffe pt. costume franțuzești și englezești ș. a.

Stoffe de double, toate sortele, homespun, nopppe etc. dela 48 cr. până la 450. Stoffe pt. Blouse și vestiminte de casă, catifea dela 65 cr. în sus.

Flanole englezești, stoffe de tenis, barchete de double și apă răsucită dela 19 cr. până la 75 cr.

Mare asortment de bluse gata, din stoffe de spălat dela fl. 1.90—2.25. Blouse gata din catifea fină, elegante, dela fl. 3.90 în sus. Blouse gata din postav de lână și flanel dela fl. 3.90 în sus.

Mustre de pleduri admirabile pentru femei fl. 1.90 și 2.25. Pălării femeiești după moda cea mai nou colorate fl. 2.75 și albe 3.25.

Mare asortment de mătăsuri, dantele, panglici, hobote, împodobiri de haine ciorapi, diferite haine de călătorit și pentru teatru etc. După dorință stoffe, din cele de spălat mustre. Despre bluse și alte stoffe de modă trimit catalog. La comenzi dela 20 Cor. în sus plătește porto. (355) 2—4

Cetiți și vă mirați.

Ocazie defelul acesta nu mai ai în viața! 600 de obiecte numai cu 450 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care să dă garanță de 3 ani, o cravată elegantă, de mătăsă, la modă, 3 batiste, 1 strălucit inel pentru bărbați, cu piatră scumpă imitată, 1 garnitură de podoabe femeiești elegante, 1 frumos collier de margaritare orientale, podoabe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunată oglindă de buzunar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade, cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrate, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și mai mult de 500 de obiecte necesare într-o casă. — Toate acestea, cu toate că ceasul singur plătește suma aceasta de bani, se pot căpăta numai pentru 4 cor. 50 fl. Obiectele să trimit cu rambursă, ori cu trimiterea înainte a banilor pe adresa:

Wiener Central-Versandhaus
P. LUST, Krakau nr. 394.

N. B. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu englez prima. Pentru cel necorăspunzător, banii se retrimit (376) 1—1

Nr. 1081/1911.

PUBLICAȚIUNE.

Comuna Akenyer (Șibot) exarendarea pe cale de licitațiune publică moara de făină numită din „Sus”, pe o durată de 2 ani începând cu 1 Ianuarie 1912.

Licitațiunea să va ținea în 21 Noembrie 1911, la 11 ore a. m. la casa comunală, unde să pot vedea și condițiunile de licitațiune.

Prețul strigării e 3125 coroane, dela care sumă să cere un vadiu de 10%.

Alkenyer (Șibot) la 15 Noembrie 1911. (380) 1—1

Primăria comunală.

Prăvălie nouă!

Aducem la cunoștința on. publicii, că mi-nm deschis în Orăștie, strada principală (lingă prăvălia de sticlărie Szöllösy, un deposit bine asortat în mărfurile următoare:

Pînzărie, Creas, Chifoane Batist, Percail, Cartoane, Sături, Țesături, Stoffe de păr și de mătăsă, etc.

Țirpe dedelaine, de mătăsă »Signorina-Double-Atlas« și negre, de păr cu ciucuride ibrișin, foarte frumoase, după moda cea mai nouă!

Pentru industria de casă avem toate articolele necesare ca: *Bumbace, Arniciuri*, în toate colorile, garantate de spălat, *Sîrmă de cusut, de brodat, Sîrmă suctă pe bercă, așanumită Brillant, mătăsuri de cusut, de brodat, fir de aur*, etc.

Strămătură, Bercă, Lîna de țesut și Ispahan. Paploane de rouge, clott și cachemir, în toate mărimile!

Pentru sezonul de toamnă și iarnă au sosit frumoase articole, ca: *Bnrchet tennis, voleur, flanel, Țirpe de per că, de pelüşes și Chenille. Ciorapi, Tricotage, Mănuși*, etc.

Intrînd în legătură cu fabricile cele mai mari din țară și străinătate, punem la dispoziția onor., public măruri de calitate cea mai bună, pe lingă prețuri foarte moderate! Recomandăm deci magazinul nostru ca izvorul cel mai solid și ieftin de cumpărare!

Cu toată stima:

Pascu & Inișca,

comercianți

Prețuri fixe!

(307) 6—25

Căsătorie.

Un negustor și proprietar, trăind la sat, în vîrstă de 30 ani, sănătos, — caută cunoștința unei fete ori văduve tinere, în scop de căsătorie.

Are avere proprie 3—4000 cor. și venite anuale sigure.

La caz de înțelegere, sa duce din comuna în care să află, în aceea a viitoarei soții, — ca negustor și purtător de economie.

Adresa o dă administrația foii.

(373) 1—3

Un băiat

care are cel puțin 2 clase gimnaziale, să primește de învățacel, în prăvălia de fer și coloniale.

Németh M. I.

(381) 1—3 în Orăștie (Szászváros).

Prăvălie de închiriat în Brad.

În Brad piața principală, e de închiriat 1 prăvălie cu magazin, cămară și pivniță. În curte 1 grajd și o cugnă. Curte. Locuință în etagiu. Informații la:

(341) 3—3 **Vasile Boneu, profesor.****Scriitor.**

„Caut un scriitor cu praxă în afacerile notariale. Postul se poate ocupa imediat. Condițiunile la cerere le comunic.

Emiliu Maxim.

notar. cer.

(374) 1—2

Maroskarna u. p. Alvincz

Caut un scriitor

cu praxă în afacerile advocatiale. Condițiuni favorabile.

Postul să poate ocupa numai decît, cel mai tîrziu în 15 l. c.

Dr. Ioan Maior,

advocat

Illa-Marosillye.

Strămutare de cancelarie

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că mi-am strămutat cancelaria de ordinațiuni medicale în noua casă proprie din Strada Bereriei.

Cu deosebită stimă:

Dr. Cornel David,

medic în Orăștie.

(363) 2—5

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște

Primește depuneri spre fructificare fără anuț cu 4%, pe lingă anuț cu 4½% — iar depuneri mai mari cu 5%.

Depuneri și ridicări să pot face și prin Cassa de păstrare postală.

Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă Imprumuturi:

pe cambii,

pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități,

pe obligațiuni cu cavenți

ca credite de Cont-curent pe lingă asigurare ipotecară sau de valoare (acții și efecte publice).

Dobînda variază între 8% și 6%, după mărimea Imprumutului și asigurarea oferită.

Schimbă, adecă cumpără și vinde, ori ce fel de monede streine cu, cursul zilei.

(202) 19—20

Direcțiunea.

Nr. 1200/1911.

Publicațiune.

Să publică din partea subscrisei primării comunale, ca comuna Strugari dă în arîndă prin licitațiune publică joagărul din Tomnatec.

Licitațiunea să va ținea la 19 Novembre 1911 la 8 ore înainte de ameză în cancelaria notarială din loc.

Prețul strigării 600 coroane. Vadiu 10%.

Oferte închise să pot da până la începerea licitațiunei.

Condițiunile mai de-aproape să pot vedea în cancelaria notarială din loc în oarele ofici-oase. (371) 2—2

Strugari, la 2 Nov. 1911.

Primăria comunală.

P. Petrașcu, Vlad George,
notar. primar.

Vin.

Am circa 40 buți de vin, numai original ardelenesc, și îl vînd, dela 60 litri în sus, cu 26 cruceri (52 fileri) litrul.

HANS STEPHANI,

Hotel „Transsylvania“

(63) 36—45

Orăștie.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria, (Világos), PETRU BENEA, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate și pe lingă prețurile cele mai moderate.*

Vinuri vechi: Vin alb 68 fil., Rizling 70 fil., Roșu 92 fileri.

Vinuri din anul 1910:

Rizling 58 fil., Rizling și Ruge amestecat 54 fil., Siller 56 fil. Carbenet 100 fileri.

Vin nou din 1911 — 48 fileri.

Rachie de trevere (comină) K 160 Rachie de comină, specialit. „ 2— Rachie de drojdii 2 cor. 20 fileri. Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachie să expedează sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. Vase împrumutez pe timp de 2 luni. Pentru calitatea vinului garantez.

PETRU BENEA,

proprietar de vii.

(257) Világos, (Arad m.) 14—25

Dr. CORNELIU DĂRAMUȘ

medic universal

specialist în boale de femei

ALBA-IULIA, piață, lingă farmacia Domnului V. Vlad.

Consultațiuni 8—9 oare a. m. (313) 2—3 p. m. 8—15

ALTOI DE VIIE AMERICANĂ

splendid dezvoltate, cu rădăcini, soiurile cele mai distinse, atât pentru struguri de masă (admirabil articol de vânzare!), cât și soiuri de vin: rizling, mușcatel, etc. să găsească de vânzare în pepiniera de vițe de viie nobilă dela

DOMENIUL ROMÂNESC

din BOBÂLNA

lingă Orăștie, proprietatea dlui Dr. AUREL VLAD.

Pentru toamna de față și pentru primăvară, are la îndemână jumătate de milion altoi, tot soiuri alese!

Deși peronospora a potopit și anul de față pe alocurea școli înrugi de altoi, la Boblna, fiind foarte bine îngrijite, nu le-a făcut nici o stricăciune. Altoile sunt foarte frumoase și pline de viață!

La cerere, se trimite Catalogul cu prețuri și îndrumări practice!

Adresați-vă cu încredere deplină la:

„DOMENIUL DIN BOBÂLNA”
a dlui Dr. A. Vlad: Bâbolna, p. Szászváros.

NB. Pentru vierii din Ardeal e îndeosebi cel mai potrivit isvor de cumpărat vițe de viie, fiind vițele din pepinierele dela Boblna, crescute și deprinse cu clima deluroasă ardelenescă. La șes, firește, le e cu atât mai ușor.

(357) 2-26

„Casa de păstrare în Mercurea” societate pe acții (comitatul Sibiiului)

primește depuneri spre fructificare atât la centrală, cât și la filiala din Alba-Iulia, cu 5%. Pentru depuneri dela 5000 coroane în sus, cu termen de abdicere mai lung, solvește la filială 5½% inter., iar la centrală dela 10.000 cor. în sus, în aceleași condiții, 5%. Interesele neridicate să capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atât la centrală, cât și la filială, acordă împrumuturi pe cambii, pe ipotecă, replătibile în rate, pe obligațiuni cu caventi, credite de cont-curent cu asigurare ipotecară sau de valori, pe lingă cele mai favorabile condițiuni posibile.

Mijlocește cumpărări, vânzări, arindări și partelări de realități, sprijinește înființarea de însoțiri și tovarășii, îndeplinește totfelul de afaceri de bancă pe lingă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a înactivat cu 1 Octomvrie a. c. Localul filialei e în strada Vințului Nr. 1 (Alvinczi utcza 1 szám), lingă firma Misselbacher.

(330) 7-10

Direcțiunea.

Avis! Cultivătorilor de vii din loc și jur le aduc la cunoștință, că cu începutul sezonului 1911/12 posed un

MARE DEPOSIT

de altoi de vie cu rădăcină

splendid dezvoltate, soiurile cele mai bune pentru vin alb, roșu și de masă precum, și vițe americane de altoi în cantitate mare — din pepiniera dlui Vasile Fodor din Mediaș.

Atrag deci atențiunea onoraților cultivători de vie asupra depositului meu, că deja de pe acum să se îngrijască a face comande de altoi pentru plantare, atât în toamnă cât și în primăvară, ca nu mai târziu să fie siliți a cumpăra dela preocupăți, cari cutreără satele până primăvara târziu, cu viță de vîndut și care nu e de nici o treabă!

Rog deci ca onor. cultivători de vie, să binevoiască a să adresa la subscrisul cu comande cit de mari și cu deplină încredere.

George Cușută

(323) 8-8

Orăștie, strada Romoșelului Nr. 8.

Fîn

de munte, cam unamie măji merrice, neploaț, mărunț, cosit în Iulie pe loc de față (expediție sudică), vînd estin la oierii cari l'ar consuma pe loc.

Adresa mea: (346) 3-3.

Simion Pop

inginer silvic. Naszód.

Papier à Cigarettes

ABADIE

(168) 18-52

Să caută „Poznașul” pe 1911.

RUGARE. Rog respectuos, pe domnii librari români, cari țin în comisiune calendarul umoristic „Poznașul”, să aibe bunătate ami trimite 2-3 exemplare sau chiar și numai unul singur dacă n'au mai amite, și zănume din „Poznașul” de pe anul 1911. Il plătesc chiar și cu un preț ceva mai urcat.

(0) 2-2

Emil Boreia.

Sibiu (Nagysz. ben)
str. Cisnădiei.

Călcie de gummi cele mai bune sunt

PERECHE
MULLSCHUKARSAZ

Cele mai desăvîrșite
Legături de vătămătură

cunt cele c. reg. alui Keleti patentate.

Legători de pintece pentru bărbați și femei contra ori căror morburii din ios și contra foalelui atirător.

(293) 7-52

Gummi ciorap pentru vițe umflate.

Picioare și mini măestrite pe sama putăși (tăiași).

Îndreptătoare de trup pentru umblat și spriginit.
Corsete artificiale și spriginitoare.

Ținătoare oblu pentru cel crescuți strîmb, precum și ori-ce articli de lipsă la

Îngrijirea de bolnavi, pregătește după cele mai moderne principii cu prețuri favorabile de fabrică.

I. Keleti, fabrică c. rog. patent pir. legături de vătămătură și îndreptoare de trup.

Budapesta, IV. Koronahercz. u 17. vidi

— Trimt catalog cu 3000 figuri, gratis! —
Fondată în 1878. Telefon 13-70.

Un tinăr

absolvent de 3-4 clase medii să primește ca practicant cu condițiuni favorabile la firma

Pascu & Inișca

(377) 1-2

Orăștie.

Libera de bacterii.

Apă minerală naturală.

MISCHONFROZIAS
BUZIASI PHONIX

Improspetează și Vindecă!

La morburii de rinichi, de beșică, la cataruri învechite de bizen a beșicii, la piatră în beșică, la catarurile organelor de respirat și la organelor selectante, — s'a dovedit

cu efect distinct!

Recomandată de medicii.

Depozit principal la: Des. Weisz

(300) 8-

în Orăștie.

Ce-e-e? „Tata ne-a slobozit! Că-s veritabile hilzele de cigarette Antintcotin de-alui JACOBI în cutii de lemn!”

Numerai cu scrisoarea „JACOBI” e bună!

(153) 20-26

(54)

Nr. 108-911.

A apărut:

Advocatul poporal.

Îndreptar pentru poporul român

de Dr. Dionisie Moldovan adv.

în Sibiu.

Ediția a doua. 384 pagini 8°.

Prețul broș. Cor. 2.50, legat în

pânză Cor. 3.50 plus 20 fil. porto.

De vânzare la toate librăriile din țară

precum și la

editura W. Krafft

(308) 9-10

în Sibiu.

Dacă tușiți

dacă sunteți răgușiți, dacă respirați greu, dacă asudați noaptea, dacă aveți influința, dacă strănutăți, dacă aveți dureri de piept,

atunci luați medicamentul de casă, recomandat de mulți medici, siropul de miere de celiu al lui Hugo Örkény. O sticlă de muștră K3. — sticlă mare K5. — 3 sticle franco K 15. — cu rambursă numai dela depozitul principal farmacia

HUGO ÖRKÉNY

(347) 3-20 în Budapesta
Str. Tökölly 28 Depot 110.